

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

" 1/2 " 1 " 60 "

" 1/4 " " 90 "

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

" 1/2 " 3 "

—0—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mărirea
locului ce ocupă;
fiecare cm. costă
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai mult
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KÖLOZSVAR
6. JOZSAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

RUSALELE

Apostolii, după înălțarea Domnului la ceriu, au rămas în Ierusalim, întristându-se și rugându-se în o casă cu ușile încuiate, de unde nu cutezau să pășască afară, că erau puțini și dușmanii nămeși, erau slabi, fără puteri ear' dușmanii lor tari și provăzuți cu toate armele. La zece zile după înălțare, la Rusalii, scoborându-se spiritul sfânt preste ei, în o clipită s'au schimbat cu totul, fiind luminați cu cerească lumină și înbobotindu-li-se inimile de focul sfânt al dragostei creștinești. Din inimile lor a fugit întristarea și frica. Imprejurările, socotite atât de primejdioase până atunci, le-au privit potrivite, ca desbrăcați de lume și poftetele ei, să pășască cu fruntea ridicată și cu hotărârea cea mai tare, ca toate puterile, să le jertfească în neîntreruptă muncă suferințe și lipsuri pentru împlinirea lucrului încredințat lor, ce le părea atât de ușor și le era atât de drag. *Dragostea lui Christos îi strângea* (II cor. 5. 14), să meargă înainte, să pună temelie și să lătasă împărăția ceriului pe pământ și cu sângele lor să pecetluiască adevărul învățăturilor lui Christos. Renoiți prin puterea spiritului sfânt, au renoit fața pământului, predicând, rugându-se și muncind cu atâta zel, încât perdutu-și-au mințile dușmanii îngânfați ai lui Christos și înveselitu-sau inimile însătate după adevăr și dreptate.

Acestea au fost roadele celor de întâiu Rusalii creștine, în cari Apostolii au împlinit porunca Domnului: mergeți și predicați evangelia la toată făptura. Scrieți legea nouă, legea iubirii în inimile oamenilor, n'o scrieți pe piatră, cum scrisă a fost legea veche pe muntele Sinai și păziti-o și învățați, ca și alții s'o păzească în inimile lor cu mai multă grijă și evlavie decum a păzit poporul jidovesc tablele legii vechi în cortul mărturiei. Mergeți și ruinați zidirile vechi și le săpați fundamentul și altele să ridicați nu cu arma, ci cu puterea cu vântului. Aprindeți, ca să ardă fărădelegea și nedreptatea în flăcările iubirii și a adevărului. — Și ei au biruit lumea.

Prăsnuim acum amintirea pogorîrii Spiritului Sfânt, dar' să pare, că numai din afară, nu și în adâncul inimilor noastre, cari sunt reci, deși le acoper haine pompoase, reci, deși mesele sunt încărcate de mâncări și beuturi. Sloi de ghiață sunt inimile, pentru că nu-i credință, nu-i iubire. Simțemintele lumești, de cari stăpâniți suntem, ne încătușază de materie, cum legatu-sau jidovii cu trup și suflet de idolul de aur, ce l'au făcut după publicarea celor zece porunci.

Suntem fără conducători, cum au fost Apostolii după înălțarea Domnului și cum au fost Jidovii, când Moise a rămas pe munte, dar nu sunt în inimile

noastre acelea dorințe, cari le nutreau Apostolii rămași fără Păstor, ci nutrim dorințe păgâne ca și Jidovii în absența lui Moise.

Ne unim și noi, dar nu cum s'au unit Apostolii, ca să ne îmbărbătăm și ajutăm împrumutat pentru servirea și înaintarea cauzelor sfinte și drepte a poporului, ci pentru ca să ne promovăm binele nostru individual, pentru-ce legăturile dragostei fățărute ne țin împreună numai până atunci, când interesul nostru cere.

Suntem fără voie și slabi ne simțim, ca și Apostolii înainte de pogorîrea Spiritului Sfânt, dar' n'avem nădejdea, ce ei o aveau, pentru-ce debălăzare și neîncredere ne stăpânește.

Vedem, cum planează asupra noastră și se încrucișează greii nori și ni teamă, cum teamă avea poporul jidovesc, văzând norii și fulgerile și auzind trăsnetele, între cari Dumnezeu le-a publicat cele zece porunci. Stăm îmărmuriți în fața primejdiilor și n'avem curajul, să ne ridicăm împotriva lor și să pare, că nici voință nu mai avem, ca să ne ridicăm ochii și inimile la ceriu, rugându-ne, să vină Spiritul luminii, adevărului, tăriei și al păcii, ca să ne lumineze și întărească spre a putea în unire spulbera primejdiile, cum El a spulberat spiritul lumii.

Astfel suntem, deși de fapt nu suntem slabi și mulțimea covârșitoare în fond nu e rea. Dovadă sirguința, cu care muncim pentru interese particulari și dorințele și planurile frumoase, ce le facem pentru binele comun, cari însă rămân fără preț, dacă nu produc roade din cari toți se ne nutrim. Acestea le produce numai munca desinteresată, îndeplinită în unire și frățească dragoste.

»Bărbați galileeni! ce stați, privind spre ceriu?» a zis îngerul către Apostoli, — ce stați în nelucrare, mergeți și vedeți de lucrul, ce vi s'a încredințat! Și ei au mers, dar înainte de a începe să-și îplinească chemarea, s'au pregătit zece zile, departe de sgomotul lumii — în rugăciune. Și noi avem chemare sfântă, ca nu numai să păstrăm legea, limba binecuvântată de Dumnezeu și datinile, ci să le și desvoltăm. Chiemarea aceasta, sub greutatea păcatului, suntem datori s'o împlinim fiecare, după starea și puterile, ce le avem. Și ca s'o putem împlini avem neîncngiurată lipsă de reculegere, de aceea, ca să ne desbrăcăm de patimi și unindu-ne, să lăsăm, să se așeze întru noi Spiritul păcii al credinții și iubirii și povățuiri de acestea virtuți să pășim cu curaj în luptă cu nedreptatea și păcatul. La aceasta ne invită nu o adiare lină de vânt, ci furia tempestăților, ce ne încungiuță, ear Rusaliile ne sunt chizeșie, că din toate vom ieși biruitori, dacă virtuțile apostolești ne vor fi armele în luptă.

Decursul sinodului.

(Continuare).

Sedința III.

După prânzul luat tot la ospitala masă a Excelenței Sale Dlui Metropolit, referentul comisiunii administrative continuă raportul despre afacerile încredințate, dintre cari mai însemnate au fost *memorandul profesorilor nehirotoniți și mireni dela institutele de învățământ din Blaj*, elaborarea dreptului administrativ bisericesc și a unui regulament pentru sinoadele protopopești, cum și a unui normativ pentru promovarea administratorilor parochiali de parochi și înființarea unei reuniuni de înmormântare a preoților. —

Comisiunea administrativă, aflând motivată cererea profesorilor din Blaj, a propus să li se satisfacă cererea pentru viitor, dându-se fiecărui profesor, fie teolog nehirotonit, fie mirean, *dacă e fiu al bisericii gr.-cat.*, dreptul de vot activ la alegerea membrilor *bisericești* ai institutelor, pentru sinod. Desbătându-se afacerea din toate punctele de vedere, la propunerea I. P. S. Sale Dlui Metropolit, se transpune proximalului conciliului provincial.

Sinodul a hotărît elaborarea *dreptului administrativ bisericesc*, pentru ce Preav. Consistor să publice concurs; ear' de regulament pentru sinoadele protopopești să se întrebuițeze regulamentul pentru sinoadele archideicesane. Facerea *normativului* pentru înaintarea administratorilor parochiali întru parochi s'a încredințat Preav. Consistor. — *Idea înființării unei reuniuni de înmormântare* a fost salutată de sinod ca idee folositoare și întru cât s'ar realiza la inițiativa privată s'a promis sprijinul factorilor competenți.

Raportul comisiunii administrative, privitor la alte afaceri de mai puțină însemnătate, sinodul l'a luat spre știință.

Cetindu-se răspunsul telegrafic al Sfinției Sale Pontificelui dela Roma, a urmat la desbatere raportul *comisiunii financiare*, a cărei referent a fost v. protop. *G. Simu*. Raportul al constatat mai multe scăderi și neglijențe în administrarea averilor bisericești și școlastice.

Pentru-ce comisiunea a propus și sinodul a primit stricta și acurata executare a regulamentului pentru administrarea averilor bisericești, — pregătirea și înaintarea socotelilor bis.-școl. la timpul prescris și să fie îndatorați la restituțiune acei preoți, cari nu vor grijii, ca în viitor să nu se mai plătească *dări comunale*; după beneficiile parochiali. Constatându-se valoarea realităților bisericești și școl. și restanțele contribuțiilor — sedința III s'a închis.

Sedința IV.

În 12 l. c. după celebrarea s. liturgii, s'a ținut sedința a IV-a, în care a raportat *comisiunea școlastică* prin referentul său *Alex. Papiu*. S'au primit propunerile: să se pregătească o statistică anuală despre starea școalelor populare; să se pregătească un catrastu al beneficiilor învățătoresți. S'a luat spre știință raportul asupra gimnasiului, fundațiunii de pâne (Excel. Sa a promis, că în fiecare an va da pentru pruncii dela școalele de aplicație din Blaj câte 10 table pâne tot la 3 zile), raportul despre fund. de stipendii, fondul studenților sêraci, seminarul Vancean, școala de fete, preparandie, fondul preoților deficienți și viduorfanal.

Cele mai însemnate hotărâri în privința acesteia au fost, ca Preav. Ordinariate de cu bună vreme să iee măsurile de lipsă pentru *delațurarea primejdiei*, ce amenință școalele noastre populare noul proiect al ministrului de instrucțiune; și hotărârea adusă la propunerea protop. *Dr. E. Dăianu*, ca *iubileul de 150 ani al școalelor din Blaj să se serbeze în mod vrednic*. Sinodul a adus mulțămîță Reuniunii femeilor din Blaj pentru jertfele ce le-a adus în interesul școalei de fete de acolo și a luat spre plecută știință cele 18 stipendii, de câte 100 cor. ce se vor da ficelor de preot din suma colectată de *Dr. V. Szmigelski* dela preoți.

Ședința V.

În 12 Maiu n. după prânz s'a ținut ședința ultimă, în care a început raportul *comisiunea organizatoare*, a cărei referent a fost *E. Câmpian*, v.-protopop. Comisiunea aflând din rapoarte, că clerul e neglijant întru ținerea catecheselor și a predicilor, a propus și s'a primit, ca să se iee cele mai *aspre măsuri* pentru delăturarea acestor rele mai ales acum, când poporul fiind sătos de învățătură aleargă după amăgitori, în lipsa învățăturilor folositoare. S'a hotărât contopirea bibliotecelor parohiale cu cele școlare. — În cauza concubinatelor, ce se sporesc zi de zi s'a hotărât observarea strictă a hotărârilor din 1899. După o serioasă și însuflețită discuțiune, susținută de Dr. Bunea, Dr. Dăianu și St. Roșian, s'a hotărât în principiu *înființarea unui fond administrativ bisericesc*, încredințându-se Preav. Consistor, ca până în Septemvrie să pregătească un normativ pentru acest fond.

Pe urmă fiind timpul înaintat, dl Dr. Dăianu a propus încheierea ședințelor, ce s'a și primit, rămânând, ca obiectele restante să se pertracteze în ședința, ce Excelenția Sa va convoca-o în Septemvrie.

Excelenția Sa Dl Metropolit a mulțumit membrilor pentru interesul arătat față de cauzele bisericesti-scolastice. Excelenției Sale i-a răspuns Il. Sa I. M. Moldovan, mulțumindu-i pentru bunăvoința cu care a condus desbaterile și pentru libertatea ce a conces membrilor în desbateri. — S'a cântat *Doxologia* la 8 ore seara, și membrii în nădejdea unui viitor mai bun s'au depărtat mulțumiți la ale lor.

Crestături.

— **Sinodul, Papa și Monarchul.** Din ședința dintăiu a sinodului dela Blaj s'a trimis Papei, prin secretariatul de stat o telegramă latinească de următorul cuprins:

»Clerul diecesei metropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, întrunit în sinod la Blaj, înainte de a începe în Domnul a se sfătui de binele seu și al turmei lui încredințate, cutează a-și arăta prin Eminentia Voastră simțemintele sale de credință neclintită și alipire fiască către Sfântul Scaun, și cere binecuvântare apostolică dela Preafericitul Părinte Papa Romei Piu al X.

Victor Mihalyi

Archiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia.

A doua zi a sosit din Roma răspunsul telegrafic de următorul cuprins:

»Înaltul Pontifice primind cu bucurie sentimentele de pietate și ascultare arătate de Tine și clerul acelei archidiecece adunat în sinod, preagrățios vă împarte binecuvântarea cerută și dorește cele mai bogate roade cetei adunate.

Cardinal Merry del Val.

Tot odată s'a trimis și la cancelaria de cabinet a Maiestății Sale Împăratul Rege o telegramă de următorul cuprins:

»Binevoii a aduce la înalta cunoștință a Maiestății Sale cesaro-regești apostolice, că preoțimea gr.-cat. din archidiececa de Alba-Iulia, întrunită în Blaj la sinod, sfătuiindu-se asupra îmbunătățirii stărei sale materiale celei misere, înainte de toate și-a ținut de datorința sfântă a da espresiune credinței sale neclintite, supunerii omagiale și stimei sale celei mai profunde față de Maiestatea Sa patronul suprem regal și Scutitorul său părintesc binevoitor.

Victor Mihalyi, Archiepiscop.

În ziua următoare a sosit dela cancelaria de Cabinet din Budapesta răspunsul telegrafic de următorul cuprins:

»Maiestatea Sa împărătească și regească apostolică s'a îndurat a lua prea grațios la cunoștință, pe lângă exprimarea mulțumitei Sale, omajul, exprimat prin telegramă, al clerului gr.-cat. din archidiececa de Alba-Iulia și Făgăraș, întrunit în Sinod la Blaj. La porunca prea înaltă. Cancelaria de Cabinet a Maiestății Sale Împ. și reg. apostolice.

König.

Răspunsurile grațioase, sosite așa curând, din Roma și Budapesta au făcut foarte bună impresiune asupra sinodului.

— **Pentru popor.** Mulți sunt, cari zic, că cunosc temeinic lipsele, scăderile, boalele și durerile poporului cum și primejdiiile, ce l'incunjoară și știu mijloacele, ce pot servi spre mântuirea lui. Fie-care după cum îl taie capul, sfătuște și îndeamnă poporul să apuce pe o cale ori alta, ca să ajungă la fericire, dar' în loc de fericire află, bietul popor, tot mai mare neîndestulare, în loc de ușurare tot mai mari greutăți și cine nu-l' orb, ori patimile nu-i iau vederea, poate zilnic să se convingă, că norii zilei de azi sunt mai grii, ca ai zilei de ieri. Da, pentru-că nu-i bun medicul, care doftorește bolnavul și venin este leacul, ce i-l dă. Li întinde venin, fiind-că rece și fără milă e inima doftorului, care privește în țeran un instrument, o materie potrivită pentru înmulțirea

roadelor busunarului său și nimic mai mult. Povățuitorii orbi ai poporului îl numesc *frate*, dar' de fapt e dușman, îl numesc *fiu*, dar' n'au inimă de tată, nici iubire de mamă față de nenorocitul popor.

Părinții adevărați se străduesc, să adune pentru fiii lor, nu să le iee, ce au; — să le aline durerile, nu să le mărească, să le vindece ranele, nu să le învenineze mai tare și să-i ferească de primejdii, nu să-i ducă în marginile prăpastiilor. Durere, că partea cea mai mare a acelora, cari să îndeasă în fruntea poporului, fac tot ceea, ce nu poate face un părinte.

În 8 l. c. partidul socialist reorganizat a ținut congres la Arad, la care. să zice. că ar fi luat parte și români din 20 comune. Au vorbit jidănașii și au hotărât, ca fie-care să se ferească de cealaltă partidă socialistă din Ungaria, fiind-că cei din partida lui Izrael sunt șvindleri, — să aboneze fie-care comună câte 20 foi de ale lor și unde au statute, aprobate ori neaprobate, cel puțin câte 40 foi și tot odată să lupte, ca la comune, comitate și în dietă să se aleagă oameni de ai lor. Așa dară au hotărât asupra pungii stoarse a țeranului și ca unii să se ridice pe spatele lui slăbite și gârbovite. Și când socialiștii hotărâsc în chipul acesta, atunci cu 10 zile mai târziu comitele și v.-comitele tot din Arad, în comitelul reuniunii de agricultură, propun *înmulțirea gendarmilor* pentru stavilirea cuvântului socialist.

Unde-i aici milă pentru popor? — Milă ar fi dovedit, dacă să propunea și hotărea, ca să lucreze, să nu se iee pentru grelele dări și datorii și cea din urmă palmă de pământ din mâna poporului; să se închidă crișmele în Dumineci și sârbători; să se pedepsească cu cea mai mare asprime crășmarii, la cari să îmbată cineva și simțitor să fie pedepsit și cel ce se îmbată; să fie tractat poporul cu iubire pe la judecării și preturi; să i-să respecte limba în toate locurile; să se spulbere sistemul de dare de acum, sub care geme poporul și să înbuibă capitaliștii și marii proprietari; să i-se dea drept de vot, pentru că-i om și cu averea și sângele său contribuie la susținerea statului și să se pedepsească păcatele, ce au înriurință desastroasă asupra individului, familiei și a statului cel puțin așa de aspru, cum să pedepsește țeranul, dacă unca capră își pune piciorul în pădurea domnului, ori dacă dă un purcel de pomană fără ședulă etc.

Nu-i milă de popor numai pe buze și nu va fi îndestulare nici atunci, când la poarta fiecărei case ar sta câte 2 gendarmi, căci zi de zi se lucrează la slăbirea credinței, a cărei Propovăduitor din inimă a zis: *Milă 'mi este de popor.*

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI.

Astra în Sătmar.

— **Popbicău**, la 19 Maiu 1904. Despărțământul »Astrei« Sătmar-Ugocia și va ținea adunarea sa în anul acesta la Pomi (Remetemez) în 7 Aug. a. c. când să vor aranja unele festivități, spre care scop s'a conchiemat la o consfătuire toată inteligența de pe malul Someșului în 16 Maiu la casa ospitală a părintelui *Dionisiu Bran* din Ardasud, unde au și convenit mai toți, preoți, civili, învățători, arătând prin aceasta viul interes ce le zace la inimă față de »Astra«.

În consfătuire cu toții și-au exprimat părerea, că atât adunării cât și festivităților să se dea un colorit popular, ținându-se o disertațiune, cu obiect luat din stările actuale ale societății; eară în programa concertului, ce-l va da corul popular din Ardasud să se iee cântece, doine populare, declamări și altele, cari cu adevărat să fie pentru cultura poporului român. —

După aceasta s'a purces la alegerea comitetului local, alegându-se Președinte: Dl Aurel Pelle, parochul din Pomi, vice-președinte: Dl Romul Marchiș, preot, Secretar: Dl Victor Gitta, preot, Cassar: Dl Dionisiu Bran, preot, Controlor: Dl Georgiu Sach inveț. Președintele petrecerilor populare Dl Andreiu Pelle; se alege apoi comisiunile și an. în comisiunea pentru primirea comitetului central și a oaspeților se alege: A. Pelle, N. Budo, P. Osian, V. Gitta, preoți, Georgiu Sach, Teodor Ilea, înveț. și mai mulți fruntași din Pomi. În comisiunea pentru aranjarea concertului: A. Pelle, Dr. V. Lucaciu, C. Gitta, N. Budo, C. Lucaciu, preoți, I. Radeș, comptabil, A. Anderco, înveț. În comisiunea pentru alegerea petrecerilor: A. Pelle, Andr. Pelle, P. Tămaian, P. Herțeg, A. Mihut, L. Selagian, preoți. Dr. I. Tătar, Dr. T. Dragoș, advocați. În comisiunea pentru aranjarea banchetului se alege: A. Pelle, D. Bran, A. Fărcaș, N. Breban, A. Marinescu, I. Bohățel, preoți.

După aceste ne-am despărțit cu toții bucurându-ne de zelul și interesul ce s'a dovedit din partea Sătmarenilor față de Astra și promițând unul altuia a lucra din răspuțeri pentru reușita cât mai bună a adunării și petrecerilor, ce se vor ținea. —

V. Gitta, secretar.

RĂVAȘUL CLUJULUI

Adunarea generală
a »Reuniunii sodalilor români.«

În 23 l. c. »Reuniunea sodalilor români din Cluj« și-a ținut adunarea generală în localul »Economului«. A fost convocată pe 6 ore seara și abia s'a putut deschide la 7 și atunci erau de față numai 16 inși. Președintele *Bas. Podoabă*, în vorbirea de deschidere a făcut istoricul reuniunii, care numără 34 ani; a spus, că membrii ordinari are tare puțini și și-a exprimat dorința, ca reuniunea să iee un alt avânt.

După deschidere secretarul *Iacob Murășan* a cetit raportul pe 1903, în care și d-sa a constatat: că reuniunea abia vegetează; că în 1903 s'au ținut 2 ședințe de comitet; că s'a plătit bani de școală pentru 40 ucenici de măiestrie și toți atâția au fost provăzuți cu haine de vară și de iarnă: ear' 6 elevi au fost ajutați cu bani la eliberare, că dela adunarea generală din trecut nime n'a plătit nici un filer tacsă la reuniune și că 2 membri harnici din comitet au repausat: *Teodor Cuibus* și *Alesiu Hurducaș*, pentru moartea căroră adunarea și-a exprimat condolența.

Din socotelile cassarului *Andrei Casian* s'a aflat, că fondul sodalilor a avut 854 cor. 69 fil. intrate și 548 cor. 07 fil. eșite; că restanțele membrilor sunt 337 cor., că reuniunea are 8 acțiuni în valoare nominală de 800 coroane, o depunere de 592 cor. 77 fil., eară restul cassei 306 cor. 62 fil., care rest în 1904 Ianuarie a fost depus la »Economul« —

Notăm, că pentru ajutorarea elevilor de meserii un mare binefăcător contribuie anual cu însemnată sumă.

Primindu-se socotelile și statorindu-se bugetul pe 1904, s'a discutat cu mult interes asupra modalității, cum s'ar putea ca reuniunea să ajungă în starea cea de înflorire, ce atât de mult e dorit și ce doar' ușor s'ar putea ajunge în Cluj, unde sunt mai multe sute de măiestri români și așa număroasă inteligență.

La propunerea membrului fundator *Stefan Roșian*, adunarea a hotărât: ca reuniunea să înființeze un cor, să aranjeze o petrecere și cassarul să roage pe membrii fundatori din inteligență, ca să și solvească taxele restante, ear taxele membrilor ordinari, cari nu sunt în Cluj, eventual au murit, să se șteargă.

În urmă s'a reales în fruntea reuniunii vechiul comitet, eară în locul celor repausați s'au ales: *Petru P. Barițiu* și *Iosif Mihu*.

Comitetul reuniunii îl constituie Domnii: *Bas. Podoabă*, president, *Petru P. Barițiu*, vice-pres., *Andrei Cassian*, cassar. *Chirilă Chiorean*, controlor, *Iacob Murășan*, secr., *Gregoriu Borza*, *Vasile Rus*, *Ioan Duma*, *Lazar Crânciovean*, *Ioan Lăpușan* și *Iosif Mihu*. —

Socotind însemnatul număr al învățăceilor de meserii, cari și în anul trecut s'au împărțisit de ajutoare frumoase dela reuniune și socotind ordinea, ce s'a aflat la administrarea averii și ostenețele, ce le au puținii grupați în jurul ei: Reuniunea, deși nu prosperează, cum ar fi de dorit, totuș face mult, iar' comitetul vrednic e de recunoștință. —

Dee D-zeu ca la proxima adunare generală să fie cu mult mai mulți participatori, atât dintre măiestri, cât și din inteligență și să ne putem bucura de progresele acestei reuniuni de așa mare însemnatate în Cluj.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

— **Ștefan cel Mare și Bun.** În anul acesta să împlinesc patru sute ani dela moartea măritului și viteazului Domn al Moldovei, care pentru vitejiile sale fără păreche a fost admirat de întreaga lumea cultă. La inițiativa studențimii din Cernăuți aniversarea de patru sute de ani să va sârbători în mod demn în anul curent.

— **Monumentul lui Barițiu** a fost sfințit cu mare pompă în ziua de Săn-George. S'a făcut întâiu liturgie în bis. gr.-cat. din Sibiu, cântând corul studenților noștri. La parastas afară la mormânt, lângă biserica unită, a fost de față lume multă și aleasă, Metropolitul *Meșianu*, cu suită mare, *G. Tocilescu*, reprezentantul Academiei Române din București, comitetul »Asociațiunii«, profesorii dela școala de fete, dela Seminar, etc. A cântat corul teologilor gr.-or. din Sibiu, contopindu-se astfel cele două confesiuni românești în rugă pentru sufletul mare alui *George Barițiu*. A ținut un discurs frumos bătrânul academician *Atanasie Marienescu*. A vorbit și dl *Tocilescu*, improvizând, și laudând pe — Șaguna. De când cu înmormântarea *Drului Rațiu* — care odichnește alătura de *Barițiu* — n'a mai fost sârbare așa frumoasă și impunătoare în Sibiu.

— **Ilustritatea Sa Dr. Vasile Hossu**, agi-lul și harnicul Episcop al Lugosului, în 29 l. c. va sfînti biserica gr.-cat. din Petroseni, cu care prilej va cânta corul din Hunedoara.

— **Apel către Studenții Români**. În primele zile ale lui Iunie se sîrbează în Oradea-Mare jubileul de 40 ani al primei reviste literare din Ardeal: »Familia«.

Directorul și fondatorul acestei reviste este venerabilul academician Iosif Vulcan, nume atât de cunoscut și drag tuturor Românilor. Studențimea română din Paris, considerînd însemnătatea istorică-culturală a acestei reviste literare și importanța și influența binefăcătoare asupra literaturii românești, își ține de datorință sfîntă să facă un călduros apel tuturor studenților români, fără deosebire de granițe politice, ca să participe prin reprezentanți cât mai numeroși, ca să aducem și să depunem cununa recunoștinței noastre pe altarul geniului românesc! —

Paris, 16 Maiu 1904.

Studențimea română din Paris.

— **Rev. Dn Dr. Victor Szmigelski**, canonic metropolitan și inspector archidieceșan de școale, până în 23 l. c. a asistat la esamenele din Moloșig, Ciula, Bologa și Săcuieu. În toate locurile a făcut și vizitațiune canonică. În săptămîna aceasta și-a continuat misiunea și în alte parochii din tractul Morlăcii, însoțit fiind pretutindenea de Dl protopop Ioan Pop. În ziua de Rusale va fi în Morlaca, de unde se va întoarce la Blaj.

— **Dl Octavian Szmigelski**, renumitul nostru pictor, își va espune în curînd lucrările în București. Credem, că și frații din România vor aprea tot așa de bine și favorabil arta Dlui Szmigelski, cum aprea în Ungaria nu numai de Români, ci și de Unguri și de Sași.

— **In cauza congruei** preoților rom.-arm. și gr.-cat. Dl ministru Berzeviczy în 20 l. c. a răspuns deputatului Buzáth, că va lucra din toate puterile, ca cât mai curînd să se reguleze chestiunea, pentru-că recunoaște, că e o stare întoarsă, ca preoții celorlalte confesiuni să fie congruați, ear' catolicii nu.

— **Dl Constantin Ignea**, practicant la spitalul din Cluj, în 21 l. c. a fost promovat doctor în medicină.

— **Măcelul din Aleșd**, unde atîți Români și-au aflat moartea și după care au rămas atîța orfani, rodește noave nefericiri, anume procurorul a ridicat acuză asupra alor 18 bărbați, dintre cari 16 sunt Români. Vor fi întemnițați pe timp mai lung ori mai scurt și în temniță, gîndindu-se la sângele, ce s'a vîrsat, la prelinii morții, la mulțimea orfanilor și la ai lor rîmași acasă fără scut, să vor convinge, că străinul de neam și de lege, fie socialist, fie Kossutist numai la bine nu sfătuiește și nu povățuiește.

— **Reuniuni bisericesti**. Statutele reuniunii bisericesti din *Totelec* au fost aprobate. Poporul credincios din *Feleac* și *Dretea* încă au înființat reuniuni, acărora statute sunt asternute spre aprobare. Avem știre, că și poporul din *Sân-Mihaie* (tr. Clujului) va înființa încurînd o astfel de reuniune.

— **Concurs**. Comitetul central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« cu datul 12 Maiu a. c. Nr. 480. a deschis concurs pentru ocuparea postului de secretar I., a cărui agende sunt înșirate în § 28 al Statutelor. Emolumintele sunt: 2400 cor. salar și 800 cor. bani de cuartir. Terminul de concurs 15 Iulie a. c.

— **Ploaia** cerută și așteptată atât de mult, după o îndelungată și pustiitoare secetă, a căzut cu îmbelșugare mai în toate părțile țării; dar' pe unele locuri și mai ales în ținutul dincolo de Dunăre a bătut gheața așa de tare, încât și recolta slabă, ce era, a fost nimicită cu desăvîrșire.

— **„Pocăiții“ încăerați**. Sunt mulțime de casuri, cari dovedesc, că »pocăiții« nu sunt așa cum se arată și învață. Convinsune-am și noi de multe-ori, că nu de umilință, pace și iubire creștinească sunt povățuiți, ci de o trufie îndărătnică, de ură și de dorul de a face zizanie și împăcheri. Dovadă și faptul, ce sa întîmplat de curînd în Texarcana (America). Anume în *Taxes* trăiesc doi »popi pocăiți«, amîndoi sunt redactori la câte o gazetă »pocăit« de acolo. Iames Crandill e redactor la »Baptis-Standard«, ear' Samuel Hayden la »Baptis-Herald«. Fiind-că »pocăiții« nu cunosc nici o auctoritate afară de S. Scriptură, ce o tîlmăcește fiecare după plac, de unde vine, că mai ales în America sunt împărțiți în o mare mulțime de secte, — numiții predicatori au început să se dispute în foile lor, din dispută a urmat ceartă și din ceartă bătaie. Zilele acestea întîlnindu-se adevă cei doi »popi« în un tren au început la ceartă și cu gura și când erau aproape de orașul Texarcna. Crandill a luat revolverul și voia să împuște pe Hayden. Acesta însă a smîncit revolverul. În încăierarea lor revolverul s'a descărcat de 2 ori, dar' n'a nimerit pe nici unul. Pentru aceasta »virtute creștinească« Crandill a fost prins și deținut.

— **Teatrul nou** din Cluj va costa aproape un milion de coroane. Edificarea se va începe în

Iulie a. c. pe cheltuiala statului. Poporul de rînd încă jertfește obolul său câștigat cu grea muncă, dar nu pentru-că el să învețe, ridă ori lăcrămeze între zidurile pompașe, ce se vor ridica, ci ca să se distragă bogătanii.

— **„Alianța igieniei sociale**«. Fostul președinte al Franciei, *Casimir Perier*, lucrează la întemeierea »Alianței igieniei sociale«, în care să se grupeze toate reuniunile din Franca cu scopul de a combate imoralitatea copiilor și deosebit alcoholumul. — E bine și frumos, dar' cum se vor stirpi păcatele din sufletul copiilor, când ei vîd, cum se alungă călugării, închizîndu-li-se școlile, deși au fost socotite de cele mai bune, când ei în școală nu se roagă și nu învață a să teme de Dumnezeu?!

— **Mulțămîta publică**. Cu ocaziunea seratei literare din 3/16 Maiu, aranjată de universitarii din Cluj, au contribuit cu bani următorii P. S. Domni și Doamne. Familia Popovici 3 cor., St. Roșian, par. 2 cor., fam. Motta cor. 1'60, protop. Dr. E. Dăianu 2 cor., fam. B. Podoabă 5 cor., Dr. Ilea 5 cor., Dr. L. Balint 1 cor., Dr. V. Poruțiu 2 cor., Dr. Frîncu 2 cor., Dna Ranta Buticescu 4 cor., stud. universitari cor. 1'80.

Pentru contribuiriile acestea, cari sunt destinate pentru casina română, Dnii contribuatori sunt rugați să primească cele mai vii mulțămite.

Cluj, în 19 Maiu m. 1904.

Comitetul.

— **A murit**. Ștefan Novac jun., tehnic și absolut academicist superior comercial, în etate de 28 ani, fiul dlui Ștefan Novac, jude reg. în pens. și advocat în Pecica-rom.

— **Societatea »S. Emeric** a studenților universitari rom.-cat. din Cluj și-a ținut în 24 l. c. adunarea generală, cu care prilej s'a constatat, că a făcut un mare progres sub *steagul religiei*. De președinte a avut pe tînărul Gyárfás Elemér.

— **„Societatea agrară**« a marilor proprietari din România va deschide la finea anului curent în *București* o mare expoziție de agricultură, industriei agricole, casnice și miniere și un tîrg de vite. Despărțemîntul *industriei casnice* stă sub înaltul patronaj a Măj. Sale Regina. La expoziție pot participa și Românii din Ungaria. Transportarea obiectelor se face pe socoteala Expoziției.

— **Din Sucutard** ni-se scrie, că în 22 l. c. s'a ținut acolo esamenul cu pruncii de școală, presidînd Dl protopop *Pușcariu* din Sîntejude. Esamenul a fost foarte bun. Mult au plăcut lucrurile de mîna a școlărițelor. Meritul revine Dșoarei învățătoare *Maria Pop*.

— **Mihail Martin**, un socialist înfocat român din Rév, prinzînd minte din înfiorătorul măcel dela Aleșd, s'a jurat, că în viață nu se va mai lăsa ademenit de învățăturile primejdioase a socialiștilor.

— **Asentările** pe 1904 s'au început în toată țara în 24 l. c.

— **Leac în contra boalei de porci**. Gazetele ungurești aduc știrea, că un proprietar din Monor cu numele *Simay Gyula* ar fi aflat leac, cu care a vindecat boala de porci, ce a pricinuit și pricinuește daune atît de mari poporului. Ministrul de agricultură a promis, că leacul aflat îl va pune la dispozițiunea economilor, îndată ce se va dovedi, că în adevăr e bun.

— **Reclamațiunile**. Adeseori abonații trebuie să reclameze după vr'un număr de foaie ce nu-l primesc, din cine știe ce pricină. Cei mai mulți nu știu că aceasta se poate face fără spese, pe o bucată de hîrtie ca o carte de corespondență. Sfătuim pe abonații noștri ca pe viitor să facă așa.

Trebuie grijit însă ca scrisoarea să nu cuprindă mai mult de cinci cuvinte și adresa reclamantului să fie scrisă pe copertă și nu în lăuntru scrisorii. Iată un model:

PETRU NEGREAN, KÚTFALVA u. p. KONCZA.

Administrațiunea „Răvașul“

Lapreclamáció.

KOLOZSVÁR
Jókai-utca 6 sz.

În lăuntru scrisorii:

Nrul 8 nu l'am primit.

Dacă cineva abonează mai multe exemplare și lipsesc din ele se scrie așa:

Din nrul 20 lipsesc 4.

Altceva nu e permis a scrie. Nici mai mult de cinci cuvinte. Pentru acea nu trebuie scris nici titlatura »On. Administrație«, nici subscrișă scrisoarea. Pe scrisori de acestea nu se pune nici o marcă. Sunt fără porto.

— **Un învățacel** se primește în tipografia »Carmen« a dlui Petru P. Barițiu din Cluj (Strada Ferencz József-ut 58).

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

Au apărut:

Cursele Diavolului sau narațiuni populare scoase din viața poporului de Ioan Bochiș, preot în Borșa, cuprinde 15 narațiuni pe 266 pag. și se află de vînzare la autorul și librăria „A. Todoran“ cu prețul de 80 fil.

Periculoșii pentru stat, de C. Bolandeu, trad. de I. Bochiș, preot în Borșa (ctul Clujului), o broșură de 71 pag. cu prețul de 30 fil. Dl I. Bochiș, va da pentru *fondul bisericii noue din Cluj 20%* din prețul vinderii acestor 2 broșuri.

Dela moară. Nr. 7 și 8 din »Biblioteca« Poporului român, 2 broșuri de povești și snoave adunate de I. P. Reteganul, cu prețul de câte 20 fil.

Novele și Schițe de I. P. Reteganul, o broșură de 136 pag. și se află de vînzare la autorul în *Reteag* (c. Bistrița-Năsăud), cu prețul de 80 fil.

Icoane din istoria Grecilor vechi de Vic. Lazar, Nr. 8 și 9 din Biblioteca populară a »Asociațiunii«. Ambele broșuri se pot procura dela »Asociațiune« din Sibiu cu prețul de câte 20 fil.

În editura »Librăriei Ciurcu« din Brasov au apărut și se află de vînzare:

1) **Istoria naturală** pentru școlile populare, manual lucrat după cel mai nou plan ministerial, de Iul. Vuia. Prețul 60 fil.

2) **Apa tinerețelor** și alte povești populare de Laur Ciorbea. Prețul 40 fil.

3) **Așa a fost să fie**, piesă populară într'un act, de Al. Țințariu. Prețul 40 fil.

4) **Cenușotca**, poveste, de S. Botezan. Prețul 16 fil.

5) **Piperuș Pătru**, poveste, de S. Botezan. Prețul 10 fil.

Premii de examen la școlari!

Recomandăm ca premii potrivite băieților din școlile populare cărțile eșite acum, în biblioteca »Răvașului«: »Cărțile Săteanului Român«.

Nr. 1. »Schițe din popor«, de G. Stoica. Conține o povestire frumoasă, »Hârca« și costă numai 10 fil.

Nr. 2. »Păcatele noastre«, de P. Suci. Cuprinde articoli plini de învățătură, despre scăderile poporului, nepriceperea, necredința, ușurătatea la îndatoriri, și alte, și multe îndemnuri bune pentru viața de acum a țeranilor. Costă 15 fil. A se adresa la administrația foii. La comande mai mari se dă rabat.

Posta Redacțiunii.

Ioan: Nu putem deschide coloanele foii pentru o astfel de discuțiune. Prevedem, că s'ar lungi prea tare, de altfel lucrul e ușor de înțeles. Fiecare Român, de ori ce religione, moralmente e dator să sprijinească instituțiunile, cari au de scop promovarea religioșității și a moralității poporului, între cari un loc de frunte ocupă și reuniunile de femei înființate pentru înfrumusețarea bisericii, ajutorarea pruncilor și a morboșilor. — Salutare!

La autor în Blaj și la Administrația „Răvașului“ se află următoarele cărți:

1. »Predici populare pe toate Duminecile« de Gavril Pop, canonic (2 tomuri à 1 coroană tomul) . . . . . 2 cor. — fil.
2. »Predici populare pe sîrbători« de Gavril Pop, canonic (1 tom . . . . . à 1 cor. — fil.
3. »Predici populare ocașionale« de G. Pop, (1 tom) . . . . . à 1 cor. — fil.
4. »Istoria revelațiunii divine a testamentului nou« de Gavril Pop (4 broșuri à 50 fil. broșura) . . . . . 2 cor. — fil.
5. »Tomis a Kempis« trad. din limba latină de G. Pop (1 fascicol) . . . . . à cor. — 80 fil.
6. »Dicționar mitologic din mitologia greacă și latină« de Gavril Pop (fascicolul 1, 2 și 3 à 40 fileri fascicolul, iar al 4-lea fascicol à 20 fil. . . . . 1 cor. 40 fil.
7. »Datinele Romanilor la înmormîntări« de G. Pop, (1 fascicol) . . . . . cor. — 20 fil.
8. »Cicero despre bătrînețe« (de senectute de Andr. Liviu, edată de Gavril Pop (1 fasc.) 1 cor. — fil.

Tipografia „Carmen“

în Cluj

esecută tot felul de lucrări tipografice prompt și cu prețurile cele mai moderate!

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabrițius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32).

Maldoraru Basil

Agentura generală din Cluj a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziuni ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicinuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

Asigurări populare fără ceretare medicale până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619.84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162.98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10.2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emeke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

Inserțiuni

cu prețuri moderate se primesc la Administrația foii »Răvașul«.

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual   Avere proprie
Cor.: 32,000.000   Cor.: 260,000.000

Dividende solvite   Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000   Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edimburg. (Anglia.)

40—

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse,) de

săpun fin de toaletă,

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, violele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă speadează casa centrală de mărfuri Scheffer D. Sándor Budapest, VIII, Bezerédi-utza 3. szám. (36) 8—24.

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

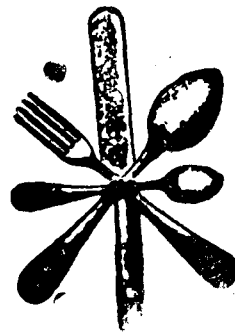
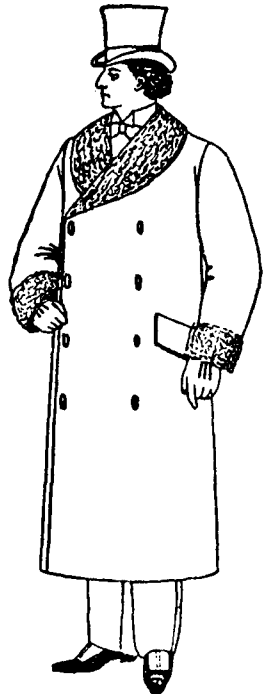
Căputuri economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. La comande din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

20 (18)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuțe » » » » »
12 cuțite de desert » » » » »

6 furcuțe de desert de argint mexican
1 lingură mare de supă » »
1 lingură mare de lapte » »
2 feșnice elegante de salon » »

46 bucăți la olaltă costă numai **6 fl. 50 cr.**

După ori-ce comandă

pe lângă asta dau ca present pe respundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chilogr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau respundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

3 fl. 40 cr. cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștiință.

4 fl. 50 cr. cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestmânt bărbătesc elegant, în cloare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de săpun fin de toaletă, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, violele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă speadează:

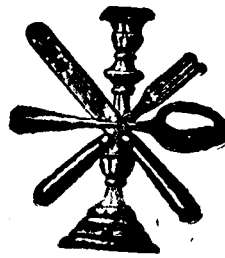
8-21 Casa centrală de mărfuri

DENKER JÓZSEF

Budapesta, Hernád u. 54

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârciuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Fraukfurt a. Main. 10—52.

O cumpănă de culina gratuit.

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat mărfurile mele de argint mexican renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuțe » » » » »
12 lingurițe de cafea » » »
6 cuțite escelente desert » » »
6 furcuțe » » » » »
1 lingură mare de supă » » »
1 » » » » »
2 feșnice elegante de salon.

46 bucăți la olaltă costă numai
6 fl. 50 cr.

După ori ce comande pe lângă asta dau ca present de răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chlgr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și în lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau răspundere pe 25 ani.

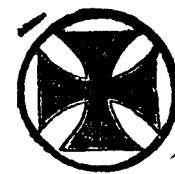
Espeșiția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european casa centrală de mărfuri.

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII. Bezerédi-u. 3.

11—24.

Cruce sau stea electrică dublă.

D. R. G. M. 88503.

Vindecă și înviorază, pe garanție: reumă, ischias, astma, vijiitul urechii auzul greu, epilepsia, nervositatea, lipsa de apetit, gâlbineala, durerea de dinți, migrena, impotența, influenza, pre cum ori ce boală nervoasă. Acel bolnav, care cu aparatul meu Nr. 88503 nu se vindecă în cel mult 44 zile își capătă banii îndată înderept. Unde nu mai ajută nimic, mă rog a încerca cu aparatul meu. Sunt convins despre înriurirea lui sigură.

Prețul unui aparat mare 6 cor.

(de folosit la boale învechite.)

Prețul unui aparat mic 4 cor.

(de întrebuițat la morburii mai ușoare.)

Centrala de espediție trimite pe lângă rambursă ori anticiparea banilor în toate părțile în țeară și străinătate.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utza 3. szám.

7—24.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colorii în baia și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandează provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei noue din Cluj! — 42 (6—)